

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Posudek závěrečné práce

předložené na Ústavu anglického jazyka a didaktiky
na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

Jméno a tituly posuzující/ho: Mgr. Ondřej Tichý, Ph.D.

Posudek: vedoucího/vedoucí oponenta/oponentky

Autor/autorka: Bc. Vojtěch Kubánek

Název práce: *Lexicographic Approaches to Old English*

Rok odevzdání: 2024

Předložená jako práce: bakalářská diplomová

Odborná úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Zvolená metoda:

původní a adekvátní vhodně zvolená nepříliš vhodná nevhodně zvolená

Výsledky:

originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

příliš velký přiměřený tématu dostatečný nedostatečný

Použitá sekundární literatura (počet a výběr titulů):

nadprůměrná (rozsahem nebo náročností) průměrná podprůměrná nevyhovující

Grafická a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Jazyková úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Stručná charakteristika práce (vyplňuje vedoucí, cca 100-200 slov)

Diplomová práce Vojtěcha Kubánka se zaměřuje na lexikografii staré angličtiny, konkrétně na digitální podobu Anglosaského slovníku Bosworthe a Tollera (BT). Autor v práci popisuje stav a historii lexikografie staré angličtiny opět se zaměřením na BT včetně historie jeho digitalizace. Zásadní téma je pro tuto práci také dlouhodobé uchování digitalizovaného textu a to především s ohledem na standardizaci ve formátu Text Encoding Initiative (TEI) a lexikografické varianty TEI-Lex 0. Práce dále srovnává dva hlavní současné lexikografické zdroje pro starou angličtinu: BT a Dictionary of Old English (DOE) a to jak s ohledem na jejich makrostrukturu, tak i na obsah a strukturu jednotlivých hesel. Jelikož jde v obou případech o zdroje dostupné přes internet, porovnává autor i jejich uživatelskou přívětivost. Druhou stěžejní částí práce je potom bližší analýza struktury a digitálního formátu BT v porovnání se standardem TEI-Lex 0. Autor navrhuje, jak by bylo možné současnou verzi BT převést do tohoto standardu za účelem dlouhodobého uchování i interoperability a v analýze se zastavuje především u komplexních příkladů, kde navrhuje i možná vylepšení současného formátu a jeho zobrazení. V závěru dochází m. j. k poznatku, že převod ani vylepšení nebudou beze zbytku možné provést automaticky.

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky (cca 100-200 slov)

Silné stránky práce:

- Práce je svým zaměřením interdisciplinární – propojuje oblast filologického zkoumání staré angličtiny a digitalizace.
- Autor prokazuje dobrou obeznámenost se slovníkem BT a jeho digitální podobou (těžší ze zkušeností dlouhodobého editora digitální verze). Musel tedy zvládnout jak porozumění staré angličtině, někdy jejímu ne úplně jasnému, přes sto let starému lexikografickému zpracování, ale i technologiím XML, XML schémátům, XSLT a souvisejícím standardům.
- Díky tomu je schopen navrhnout smysluplná vylepšení, ze kterých budou potenciálně těžit budoucí uživatelé.
- Zároveň díky návrhu přechodu na standard TEI-Lex 0 de facto dotahuje dosud chybějící krok původního projektu a zajišťuje slovníku dlouhodobou uchovatelnost, což je v digitálních humanitních vědách v současné době závažné téma a často diskutovaný problém.
- Práce obsahuje řadu dobře vybraných příkladů

Slabé stránky práce:

- Na práci je patrné, že vznikala v jisté časové tísní. Její struktura ve zpětném pohledu někdy nedává úplně dobrý smysl, jako by nebylo úplně jisté, odkud a kam směřuje, resp. co ještě bude její součástí a co již nikoliv.
 - Např. zařazení kapitoly o dlouhodobé udržitelnosti a standardech by možná dávalo větší smysl jinde než mezi kapitolami o historii BT a srovnání BT a DOE.
 - Na některých místech v práci se zdá, že jedním z cílů bude návrh transformačního XSLT, na které již ale nezbyl čas.
 - Práci by slušely přílohy s ukázkami hesel transformovanými dle navržených zásad.
- V práci s touto ambicí by také mělo být min. shrnující pojednání o potřebách a možnostech digitální lexikografie a srovnání ještě min. s jedním dalším často používaným slovníkem staré angličtiny od Clarka Halla.

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Otázky k obhajobě a náměty do diskuze:

1. Jaké nejtypičtější či nejčastější problémy (i dle vlastní zkušenosti) mají současní uživatelé (často univerzitní studenti) se slovníkem BT a jak by je bylo vhodné řešit?
2. Má využití standardu TEI-Lex 0 nějaké potenciální nevýhody?

Další poznámky:

Navržená klasifikace:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího/ponenta:

V Praze, 1.9.2024

Mgr. Ondřej Tichý, Ph.D.